

ZARZĄDZENIE NR 6A/2024
WÓJTA GMINY ZBICZNO

z dnia 28 maja 2024 r.

w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Zbiczno za rok 2023

Na podstawie art.28 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609) zarządza się co następuje:

§ 1. Przedstawić raport o stanie Gminy Zbiczno za rok 2023 stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Raport o stanie Gminy Zbiczno podlega przedłożeniu Radzie Gminy Zbiczno.

§ 3. Wykonanie raportu powierza się Sekretarzowi Gminy.

§ 4. Raport podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Zbiczno.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wójt Gminy Zbiczno

Magdalena Golubska

Załącznik do zarządzenia Nr 6a/2024

Wójta Gminy Zbiczno

z dnia 28 maja 2024 r.

RAPORT O STANIE GMINY ZBICZNO za rok 2023

Zbiczno, maj 2024 r.

WPROWADZENIE

W Raporcie o stanie Gminy Zbiczno poniżej przedstawiono najbardziej istotne informacje i wydarzenia na temat tego, co działo się w Gminie Zbiczno w 2023 roku, a także porównań do lat ubiegłych. Jest to przekrój działalności Gminy oraz Wójta jako organu jednostki samorządu. Dane zestawione są z latami wcześniejszymi, pochodzą z danych ogólnie dostępnych, dokumentów i sprawozdań wykonanych przez pracowników Urzędu Gminy oraz jednostek, a także dokumentów zewnętrznych, np. raportów służb.

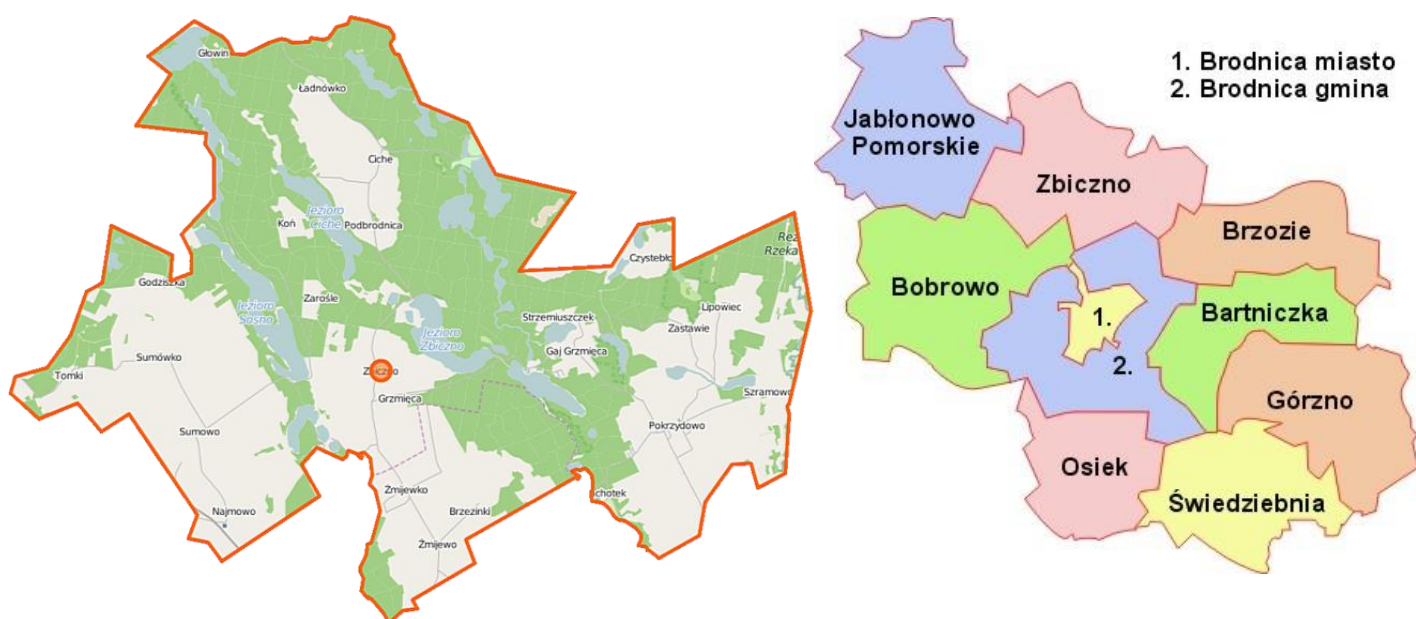
2023 rok był, jak i lata poprzedzające, rokiem harmonijnego rozwoju gminy Zbiczno. Pomimo ciągle toczącej się wojnie na Ukrainie, czyli bezpośrednio za granicami naszego kraju, czas ten był dobrze wykorzystany dla mieszkańców gminy. Wykonane zostało wiele oczekiwanych inwestycji i zadań, przy jednoczesnym ograniczeniu zadłużenia gminy.

W opracowaniu zawarte są wszelkie główne wydarzenia i zadania zrealizowane w roku ubiegłym.

CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

Gmina Zbiczno położona jest na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Jest jedną z dziesięciu gmin powiatu brodnickiego, znajduje się w jego północnej części. Graniczy od południa z miastem Brodnica, gminami Brodnica i Bobrowo, od południowego wschodu z gminą Brzozie, od zachodu z gminą Jabłonowo Pomorskie, a od północy z gminami Biskupiec i Kurzętnik (położonymi w województwie warmińsko-mazurskim).

Gmina zajmuje powierzchnię 134 km² (13.377 ha), co stanowi 12,88% powierzchni powiatu i 0,74% powierzchni województwa.

Ponad 40% obszaru Gminy stanowią użytki rolne. Dzięki bardzo dobrym uwarunkowaniom środowiska w gminie istnieją sprzyjające warunki do rozwoju rolnictwa. Użytki rolne zajmują

łącznie powierzchnię 5.420 ha, z czego 4.715 ha to grunty orne, 27 ha to sady, a 537 ha to łąki i pastwiska. Na obszarze Gminy znajdują się 803 gospodarstwa rolne.

Gmina Zbiczno została obdarzona przez naturę ogromnym bogactwem przyrodniczym. Na jej terenie znajduje się około czterdzieści jezior, które zajmują powierzchnię ok 1.220 ha, czyli prawie 10% powierzchni całkowitej. Ponad 40% powierzchni zajmują lasy. Dzięki czystemu powietrzu i nieskażonej glebie doskonałe warunki do wypoczynku znajdują tu zarówno amatorzy turystyki pobytowej zainteresowani zbieraniem owoców lasu, jak również zwolennicy turystyki wędrownej, na których czekają ciekawe zabytki oraz szlaki piesze, rowerowe i kajakowe. Wszystko dzięki znakomitemu położeniu Gminy wśród rozległych kompleksów leśnych, wód i bogatych form geomorfologicznych. Gmina posiada bardzo dobrą bazę noclegową w ośrodkach wypoczynkowych, gospodarstwach agroturystycznych oraz na polach namiotowych.

Sieć osadniczą Gminy Zbiczno tworzy 37 miejscowości położonych na obszarze 12 sołectw.

DEMOGRAFIA GMINY ZBICZNO

W 2023 r. sytuacja demograficzna w gminie była podobna do trendu ogólnopolskiego. Liczba mieszkańców ogółem wzrosła o 1 osobę biorąc rok do roku (2022/2023). Ogólnie sytuacja gminy Zbiczno w liczbie mieszkańców oscyluje w granicach z 2018 r. i na koniec 2022 r. wyniosła 4906 osób. Ogólnie należy podkreślić, że gmina z roku na rok prężnie się rozwija pod względem osiedlania się nowych mieszkańców.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców	4.897	4.947	4.923	4.881	4.905	4.906

W 2023 r. na terenie gminy Zbiczno zanotowano ujemny przyrost naturalny. Po 2022 roku, w którym mieliśmy dodatni przyrost naturalny, wróciliśmy do trendu spadkowego. W analizowanych latach urodzeń było mniej niż zgonów. Liczba urodzeń spadła z poziomu 56 na koniec 2022 r. do 29 na koniec 2023 r., liczba zgonów spadła z poziomu 63 do 36. Mimo znaczącej liczby zgonów przyrost naturalny jest ujemny i wynosi -7 w liczbach bezwzględnych.

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba urodzeń	49	47	52	56	29
Liczba zgonów	45	46	63	53	36
Bilans	+4	+1	-11	+3	-7

Struktura mieszkańców według płci od lat się nie zmienia i nadal gminę zamieszkuje więcej mężczyzn niż kobiet. W 2023 rr. mężczyzn było 2.471 (3 mniej rok do roku), a kobiet 2.435 (wzrost o 6 rok do roku). Mężczyźni mają nieznaczną przewagę liczebną nad kobietami (50,37 %). W liczbach bezwzględnych kobiet jest o 36 mniej niż mężczyzn.

2020		2021		2022		2023	
Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
2.442	2.481	2.418	2.463	2.429	2.474	2.435	2.471

Dokonując analizy wiekowej mieszkańców należy stwierdzić, że w 2023 roku najwięcej mieszkańców było w kategorii do 18 roku życia (1.108 osób), potem zaś w kategorii 26-40 lat (1.079 osób). Poniższa tabela pokazuje poszczególne kategorie. Najmniejszą populacją zaś jest grupa wiekowa powyżej 76 roku życia skupiająca w zeszłym roku 231 osób, wzrost o 19 osób.

Grupy wiekowe	2008	2014	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0-18	1.148	1.078	1.111	1.103	1.099	1.113	1.117	1.108
19-25	590	525	425	421	385	367	362	355
26-40	1.013	1.162	1.174	1.184	1.165	1.134	1.103	1.079
41-50	628	567	627	639	655	661	701	729
51-65	816	982	953	955	942	927	899	876
66-75	271	284	384	421	460	480	509	528
76+	234	235	223	224	217	199	212	231
RAZEM:	4.700	4.833	4.897	4.947	4.923	4.881	4.903	4.906

RADA GMINY I URZĄD

Działalność Rady Gminy oraz urzędu przebiegała bez zakłóceń, które towarzyszyły w czasie pandemii. Sesje Rady Gminy Zbiczno odbywały się regularnie na sali posiedzeń urzędu. Rada Gminy Zbiczno w 2023 r. zbierała się na swych posiedzeniach 12 razy. Podczas tych spotkań podjęła 93 uchwały. Jednym ze stałych punktów każdej sesji jest sprawozdanie Wójta z pracy pomiędzy sesjami oraz z wykonania uchwał Rady Gminy. Na bieżąco informacje na ten temat po każdej sesji można znaleźć na stronach BiP gminy.

Bieżącą działalnością Urzędu Gminy kieruje Wójt Gminy Zbiczno. Jednym z elementów kierowania gminą jest wydawanie aktów normatywnych takich jak zarządzenia. W trakcie 2023 r. zostało wydanych 101 zarządzeń dotyczące zarówno spraw finansowych, jak również społecznych oraz dotyczących działalności urzędu. Wszystkie zarządzenia również dostępne są na stronach biuletynu informacji publicznej gminy.

Wójt kreuje również politykę kadrową urzędu i dostosowuje strukturę do zadań i potrzeb działania gminy. Stan zatrudnienia w Urzędzie Gminy Zbiczno w analizowanym 2023 r. wyniósł 31 osób na 29,75 etatu i był niższy o 0,5 etatu niż rok wcześniej. Wybiegając w przyszłość należy stwierdzić, że pomimo wprowadzanej cyfryzacji i digitalizacji w latach kolejnych koniecznością stanie się zatrudnienie kolejnych osób w związku z tym, że wprowadzane ustawy i przepisy wykonawcze wprowadzają nowe obowiązki.

FINANSE GMINY

Stan finansów Gminy Zbiczno jest bardzo dokładnie opisany w sprawozdaniu z wykonania budżetu, które przedstawiane jest w tym samym czasie, w związku z tym temat ten pokazany został tylko w kilku podstawowych wskaźnikach.

Najważniejszą kwestią jest wysokość budżetu i to zarówno po stronie dochodowej, jak również wydatkowej. Zarówno dochody, jak i wydatki wzrosły na przestrzeni lat. Dochody zmieniły się znacząco, z poziomu ponad 12 mln w 2009 r. do ponad 37,8 mln zł w 2023 r. Jest to kolejny rekordowy poziom dochodów. Poziom dochodów własnych za ubiegły rok wyniósł ponad 11,02 mln zł. W porównaniu rok do roku (2022-2023) dochody gminy wzrosły o 202 tys. zł, zaś wydatki zmalały o 1,7 mln zł. W 2023 r. czwarty rok z rzędu wynik budżetowy zamknął się nadwyżką, w 2020 r. w wysokości 1,85 mln zł, w 2021 r. w wysokości 2,72 mln zł, w 2022 r. w wysokości 516 tys. zł, natomiast w 2023 r. w wysokości 2,42 mln zł. Wypracowanie kolejnej nadwyżki będzie miało bardzo pozytywny wpływ na wskaźniki budżetu w następnych latach. Sytuację budżetu i wskaźniki w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

(kwoty w zł)	2009	2015	2018	2019	2020	2021	2022	2023
dochody	12.132.458,40	15.710.960,03	24.103.879,03	23.996.626,55	26.945.686,19	29.233.400,91	37.600.031,82	37.802.917,38
wydatki	13.342.377,54	17.475.772,53	24.891.072,03	25.089.588,25	25.095.391,32	26.512.973,04	37.084.005,88	35.381.022,45
wysokość deficytu/nadwyżki	-1.209.919,14	-1.764.812,50	-787.193,00	-1.092.961,70	+1.850.294,87	+2.720.427,87	+516.025,94	2.421.894,93
wysokość dochodów własnych	3.158.343,87	5.010.532,37	8.267.699,01	7.205.357,61	8.273.360,36	8.239.303,21	12.414.932,97	11.023.105,57

W przeciągu ostatniej dekady pomoc państwa w formie subwencji i dotacji znacząco się zwiększyła, chociaż jej poziom jest niewystarczający i bardzo często przychody z tego tytułu są niższe niż koszty. Zmiany podatkowe dokonane w 2021 r. przez władze centralne spowodowały obniżenie dochodów własnych samorządów. Jest to niekorzystna decyzja dla lokalnych samorządów, a fakt ten pogłębił się w 2023 r. Poziom tych kwot przedstawia

poniższa tabela. Należy podkreślić, że wysokość subwencji nie pokrywa wydatków. Największą różnicę widać w subwencji oświatowej. Temat ten rozwinięty zostanie w punkcie dotyczącym oświaty.

(kwoty w zł)	2014	2015	2018	2019	2020	2021	2022	2023
wysokość subwencji	5.919.991,00	5.882.248,00	6.895.332,00	6.273.473,00	7.433.099,00	7.843.068,00	8.177.320,00	12.421.617,00
wysokość dotacji na zad. zlecone	2.190.292,04	2.200.287,01	6.916.593,34	7.677.311,94	8.628.182,59	8.767.018,48	6.317.813,34	3.955.789,54

W analizowanym 2023 r. stan majątku gminy zwiększył się o ponad 7,98 mln zł w porównaniu ze stanem na koniec 2022 r. i osiągnął poziom prawie 46 mln zł. Biorąc pod uwagę obecną kadencję, czyli od stycznia 2019 r. majątek gminy powiększył się o wartość ponad 17,66 mln zł. Na ten fakt wpływają inwestycje gminne, które podniosły wartość majątku.

(kwoty w zł)	2014	2015	2018	2019	2020	2021	2022	2023
stan majątku Gminy, w tym:	12.798.447,44	19.501.724,89	25.482.454,30	28.231.539,39	29.189.370,29	31.239.444,91	37.902.604,45	38.802.917,38
środki trwałe	12.479.724,34	19.114.929,39	24.836.761,05	27.426.655,36	28.326.474,72	30.298.743,24	36.830.901,11	35.381.022,45
pozostałe środki trwałe	241.325,92	303.645,62	469.924,98	579.224,64	630.763,01	692.900,48	768.151,50	2.421.894,93
wartości niematerialne i prawne	77.397,18	83.149,88	175.768,27	225.659,39	232.132,56	247.801,19	303.551,84	11.023.105,57

W tym momencie należy również wspomnieć o wysokości zadłużenia gminy, co zawsze jest obciążeniem dla finansów gminy. W porównaniu rok do roku, pomiędzy rokiem 2022 a 2023 zadłużenie zmniejszyło się o 933 tys. zł i obecnie wynosi 5,26 mln zł. Procentowo poziom zadłużenia wynosi 13,93 % uzyskanych dochodów. Kwoty zadłużenia (w pełnych złotych) Gminy Zbiczno w poszczególnych latach pokazuje tabela.

(kwoty w zł)	2014	2015	2018	2019	2020	2021	2022	2023
zadłużenie gminy	5.543.347,00	6.354.092,00	7.071.997,00	7.841.102,00	6.956.488,00	7.129.720,00	6.199.765,00	5.266.568,00

OŚWIATA

Gmina Zbiczno jest organem prowadzącym dla dwóch szkół podstawowych i dwóch przedszkoli, które tworzą dwa zespoły szkół:

- Zespół Szkół w Pokrzydowie (przedszkole, szkoła podstawowa)
- Zespół Szkół w Zbicznie (przedszkole, szkoła podstawowa im. Noblistów Polskich).

Wg stanu na dzień 30 września 2023 r. ogólna liczba uczniów we wszystkich gminnych placówkach oświatowych wynosiła 569 osób w 31 oddziałach.

Poniżej przedstawiono tabelarycznie ilości uczniów, oddziałów oraz stan zatrudnienia nauczycieli. Dane pokazują, że porównując rok 2023 do roku 2022 to ilość uczniów w szkole podstawowej w Zbicznie zmalała o 19 uczniów, natomiast w szkole podstawowej w Pokrzydowie odnotowano spadek o 11 uczniów. Liczebność oddziałów w szkole w Pokrzydowie nie uległa zmianie. Natomiast w Zbicznie w roku szkolnym 2023/2024 jest o 1 oddział mniej (1 oddział VIII klasy). Liczba dzieci w przedszkolu w Zbicznie zwiększyła się o 2 dzieci, a w przedszkolu w Pokrzydowie liczba dzieci wzrosła o 10. Dalej utrzymuje się trend, że najwięcej jest nauczycieli dyplomowanych, a nauczycieli bez stopnia awansu zawodowego (nauczycieli początkujących) jest najmniej. Fakt ten przekłada się bezpośrednio na wyższe wydatki w sferze płac.

Tabela 1. Liczba uczniów i oddziałów w Zespołach Szkół na dzień 30.09.2023 r.

rok szkolny 2022/2023	przedszkole ucz./oddz.	szk. podst. ucz./oddz.	łącznie w zespołach
Zespół Szkół w Pokrzydowie	68/3	122*/8	190/11
Zespół Szkół w Zbicznie	113/5	266**/15	379/20
łącznie w oddziałach	181/8	388/23	569/31

* w tym 1 uchodźca ** w tym 1 uczeń poza oddziałem z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim realizujący zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze

Tabela 2. Stan zatrudnienia w Zespołach Szkół na dzień 30.09.2023 r.

stopień zawodowy	liczba nauczycieli:		
	Zespół Szkół Pokrzydowo liczba umów/etaty	Zespół Szkół Zbiczno liczba umów/etaty	Razem liczba umów/etaty
nauczyciele dyplomowani	17* / 16,33	27** / 25,22	44 / 41,55
nauczyciele mianowani	3 / 1,85	6 / 5,5	9 / 7,35
nauczyciele bez stopnia awansu zawodowego (nauczyciele początkujący)	4 / 3,25	6 / 6	10 / 9,25
RAZEM	24 / 21,43	39 / 36,72	63 / 58,15

* w tym 2 nauczycieli na urlopie dla poratowania zdrowia, 1 nauczyciel niezdolność do pracy, o której mowa w art. 92 § 4 Kodeksu pracy ** w tym 4 nauczycieli na urlopie dla poratowania zdrowia, 1 nauczyciel niezdolność do pracy, o której mowa w art. 92 § 4 Kodeksu pracy

Tabela 3. Liczba umów i liczba etatów wg form zatrudnienia w roku szkolnym 2023/2024 w dniu 30.09.2024 r.

Forma zatrudnienia	liczba nauczycieli:		
	Zespół Szkół Pokrzydowo liczba umów/etaty	Zespół Szkół Zbiczno liczba umów/etaty	Razem liczba umów/etaty
mianowanie	14 / 14	28 / 28	42 / 42
czas określony - zawarta na podstawie ustawy Karta Nauczyciela	7 / 4,43	8 / 6,89	15 / 11,32
umowa o pracę na czas nieokreślony - zawarta na podstawie ustawy Karta Nauczyciela	3 / 3	3 / 1,83	6 / 4,83
RAZEM	24 / 21,43	39 / 36,72	63 / 58,15

Egzamin ósmoklasisty

Wyniki egzaminów zewnętrznych są i muszą być wykorzystane w ocenie jakości pracy szkoły, ale należy pamiętać o tym, że cały proces edukacyjny musi być ukierunkowany na systematyczny rozwój ucznia i nie może być ograniczony i podporządkowany jedynie egzaminowi. Niemniej jednak wyniki egzaminów zewnętrznych dają wskazówki na jakich obszarach działań edukacyjnych należy skupić uwagę, dokonywać określonych korekt i modyfikacji mających na celu poprawę wyników nauczania. W 2023 roku po raz piąty przeprowadzono egzamin ósmoklasisty, wyniki w gminie w porównaniu z rokiem ubiegłym

przedstawiają się następująco: z języka polskiego wzrost o 1%, z matematyki spadek o 13 %, z języka angielskiego wzrost o 4 %.

Tabela 4. Średnie wyniki szkół z egzaminu ósmoklasisty w 2023 r.

zajęcia edukacyjne szkoła	język polski		matematyka		język angielski	
	% pkt	stanin	% pkt	stanin	% pkt	stanin
SP Pokrzydowo	60	4	54	5	61	5
SP Zbiczno VIII a	58,6	3	36,7	3	58,1	4
SP Zbiczno VIII b	63,2	4	51,6	5	56,1	4
SP Zbiczno VIII c	64,9	5	42,8	4	59,2	5
gmina	62	4	47	4	59	5
powiat	65	5	51	5	60	5
kuj.-pom.	66	5	49	5	62	5
kraj	66	5	53	5	66	6

Finansowanie oświaty

Oświata finansowana jest ze środków budżetu państwa transferowanych do jednostek samorządu terytorialnego w formie subwencji i dotacji. Niedostatek środków z budżetu szkoły uzupełnia gmina z zasobów własnych. Wielkość subwencji oświatowej ustalana jest według algorytmu przyjmowanego dla konkretnego roku i dzielona między jednostki samorządu terytorialnego (JST) według liczby uczniów. Przy naliczaniu subwencji brany jest pod uwagę stopień awansu zawodowego nauczycieli, liczbę uczniów niepełnosprawnych, typ szkoły i in. W roku 2023 ponownie dołożyliśmy do organizacji i prowadzenia szkół. Wydatki te osiągnęły poziom prawie 900 000 zł.

Tabela 5. Kwoty subwencji oświatowej w latach 2020-2023

(kwoty w zł)	budżet 2020	budżet 2021	budżet 2022	budżet 2023
subwencja oświatowa	4.484.759,00	4.791.544,00	5.128.852,00	5.800.760,00
wydatki finansowane z subwencji	5.257.445,41	5.628.660,70	5.962.294,60	6.698.082,10
kwota dokładana przez gminę	772.686,41	837.116,70	833.642,60	897.322,10
%	14,70	14,87	13,98	13,40

INFRASTRUKTURA DROGOWA

W każdej gminie podstawowym z większych problemów jest budowa i utrzymanie dróg. Mieszkańcy oczekują z roku na rok coraz lepszej infrastruktury drogowej. Na terenie Gminy Zbiczno sieć dróg gminnych liczy prawie 211 km. Są one wykonane z różnej nawierzchni, przez co stan, koszty budowy i utrzymania bardzo się różnią. Z roku na rok stan dróg jest poprawiany oraz remontowany poprzez bieżące utrzymanie. W analizowanym roku duże koszty pochłonęło zimowe utrzymanie dróg. Inwestycje gminy w budowę nowych odcinków dróg, w 2022 roku przebudowano prawie 5 km dróg za kwotę ponad 5,1 mln zł. Wybudowano ponadto 630 m ścieżki pieszo-rowerowej w Zbicznie wzdłuż drogi powiatowej w kierunku Pokrzydowa za kwotę prawie 1,1 mln zł. Ta inwestycja w początkowej fazie miała mieć długość 1 km, jednak w związku z zablokowaniem możliwości pozyskania gruntów od właścicieli gruntów przyległych, odcinek został docelowo zmniejszony, a w zamian ścieżka została oświetlona lampami hybrydowymi.

Ilość długości w poszczególnych nawierzchniach przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj drogi	2020	2021	2022	2023
gruntowe	174 km 478 m	173 km 478 m	169 km 686 m	167 km 513 m
bitumiczne	26 km 360 m	28 km 230 m	33 km 22 m	35 km 195 m
tłuczniowe	8 km 435 m	7 km 565 m	6 km 565 m	6 km 565 m
betonowe	467 m	467 m	467 m	467 m
kostka brukowa /brukowcowe	1 km 46 m	1 km 46 m	1 km 46 m	1 km 46 m
RAZEM	210 km 786 m	210 km 786 m	210 km 786 m	210 km 786 m

W analizowanym okresie zwiększyła się długość w kategorii bitumicznej o 2,173 km.

INWESTYCJE GMINNE

Na 2023 r. zaplanowano wydatki majątkowe na kwotę **12.254.439,25 zł**. W roku budżetowym zrealizowano wydatki na kwotę **11.095.777,66 zł** (załącznik nr 3 do sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Zbiczno za 2023 r.). Są to zadania nowe oraz zadania kontynuowane, których rozpoczęcie nastąpiło w latach ubiegłych. Porównując rok do roku zanotowano wzrost wydatków na inwestycje o prawie 2,2 mln.

- 1. Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy Zbiczno** – w budżecie na 2023 r. na powyższe zadanie zaplanowano środki finansowe w wysokości 131.985,01 zł. W ciągu roku wydatkowana została kwota 121.670,95 zł, z czego 86.778,50 zł stanowiły koszty wykupu odcinków sieci wodociągowych o łącznej długości 2,06 km od osób fizycznych w miejscowości Ciche, Zbiczno i Pokrzydowo, 31.420,40 zł to koszty rozbudowy sieci wodociągowej w miejscowości Brzezinki (w tym 11.000,00 zł stanowiło wkład z Funduszu

Sołectwa Brzezinki), pozostała część w wysokości 3.472,05 wydatkowana została na przebudowę odcinka sieci na terenie PSZOK w Zbicznie.

2. **Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Zbiczno** – na przedmiotowy cel zaplanowano środki finansowe w wysokości 900.000,00 zł, z czego wydatkowano 62.698,03 zł. W okresie sprawozdawczym wykupione zostały odcinki sieci kanalizacyjnej w Pokrzydowie i Zbicznie o łącznej długości 260 mb, wybudowane przez osoby fizyczne w 2023 r. za kwotę 48.758,20 zł. Natomiast kwota 13.939,83 zł stanowiła koszt zakupu zestawu pomiarowego zamontowanego na kolektorze sanitarnym w Żmijewie.
3. **Modernizacja przepompowni ścieków nr PS4 w miejscowości Zbiczno** – na zadanie zaplanowana została kwota 32.000,00 zł. Zadanie polegało na wymianie postawy pod pompę w istniejącym zbiorniku w przepompowni ścieków tzw. Górnik. Zostało ono wykonane przez firmę HYDRO-PARTNER z Leszna za kwotę 25.416,38 zł.
4. **Dotacja dla Powiatu Brodnickiego na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1825C na odcinku od 0+000 do 0+460 w miejscowości Pokrzydowo polegająca na budowie chodnika wraz z kanalizacją deszczową”** – na przedmiotowy cel zaplanowano środki finansowe w wysokości 233.897,35 zł celem przekazania dotacji na realizację przedmiotowego zadania przez Powiat. Przedmiotowa dotacja została przekazana w grudniu 2023 r. na podstawie umowy zawartej w dniu 16.11.2023 r. W okresie sprawozdawczym wydatkowane zostały środki w wysokości 1.612,53 zł na zakup tablicy informacyjnej. Natomiast w związku z przedłużeniem terminu wykonania umowy do 30.04.2024 r. pozostała część dotacji w kwocie 232.284,82 zł została zwrócona na konto Gminy Zbiczno.
5. **Budowa chodnika w pasie drogi powiatowej nr 1825C w miejscowości Sumowo w kierunku cmentarza** – w budżecie zaplanowano kwotę 333.000,00 zł na budowę odcinka chodnika o długości 260 m w pasie drogi powiatowej nr 1825C w miejscowości Sumowo o nawierzchni z kostki brukowej betonowej. W okresie sprawozdawczym wydatkowana została kwota 331.771,59 zł. Wykonawcą zadania była firma REKO Jacek Kowalkowski z Chełmży za kwotę 329.803,59 zł. Koszt nadzoru inwestorskiego wyniósł 1.968,00. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane przy udziale środków z dotacji Powiatu Brodnickiego w kwocie 159.655,20 zł.
6. **Budowa ścieżek pieszo-rowerowych (projekty)** – W ramach zabezpieczonych środków w kwocie 43.000,00 zł zaplanowano wykonanie projektów ścieżek pieszo-rowerowych na terenie gminy Zbiczno, które pozwolą na ubieganie się o dofinansowanie ze środków krajowych i unijnych i późniejszą ich realizację. W związku z trudnościami proceduralnymi nie zrealizowano przedmiotowego zdania w roku budżetowym.
7. **Przebudowa części drogi gminnej nr 080238C w miejscowości Ładnówko (projekt)** – w roku budżetowym zabezpieczono kwotę 15.000,00 zł na opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi na odcinku ok. 1 km. W okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 15.000,00 zł, z czego 10.000,00 zł stanowił wkład ze środków funduszu sołectkiego Sołectwa Ciche.
8. **Przebudowa części drogi gminnej nr 080211C w miejscowości Zbiczno (projekt)** – w roku budżetowym zaplanowano kwotę 12.000,00 zł na opracowanie dokumentacji projektowej drogi ul. Letnia w Zbicznie na odcinku o długości ok. 660 m w technologii nawierzchni bitumicznej. W okresie sprawozdawczym na powyższy cel wydatkowana

została kwota 12.000,00 zł w całości pochodząca ze środków funduszu Sołectwa Zbiczno. W 2023 r. pozyskano środki na dofinansowanie realizacji zadania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Przedmiotowa inwestycja zaplanowana została do realizacji w 2024 r.

9. Przebudowa dróg gminnych (projekty) – w roku budżetowym zaplanowano środki finansowe w wysokości 30.000,00 zł na wykonanie dokumentacji projektowych przebudowy odcinków dróg gminnych w technologii bitumicznej. Opracowane zostały projekty na przebudowę części drogi gminnej nr 080207C w miejscowości Sosno o długości 445 m i przebudowę części drogi nr 080225C w miejscowości Szramowo o długości 1 km przez Pracownię Projektową DIB Pana Łukasza Zielińskiego z Iławy za łączną kwotę 27.552,00 zł.

10. Przebudowa oraz przebudowa z rozbudową dróg gminnych w technologii nawierzchni bitumicznej – w ramach zadania w 2023 r. przebudowanych zostało 5 odcinków dróg gminnych:

- 1) część drogi gminnej nr 080222C w miejscowości Lipowiec o długości 1000 m,
- 2) część drogi gminnej nr 080213C w miejscowości Zbiczno o długości 456 m,
- 3) część drogi gminnej nr 080212C w miejscowości Zbiczno-II etap o długości 440 m,
- 4) część drogi gminnej nr 080258C w miejscowości Żmijewko o długości 490 m,
- 5) część drogi gminnej nr 080259C w miejscowości Żmijewko o długości 787 m wraz z kanalizacją deszczową.

W roku budżetowym na realizację zadania zabezpieczono kwotę 5.230.000,00 zł, z czego kwota 4.749.999,99 zł stanowiła dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. Zadanie wykonało Przedsiębiorstwo MAR-DAR z Chrostkowa za kwotę 5.203.706,88 zł. Koszt nadzoru inwestorskiego wyniósł 7.011,00 zł. Łączna wysokość wydatków poniesionych na realizację zadania w roku sprawozdawczym wyniosła 5.210.717,88 zł.

11. Wykupy gruntów na cele publiczne – na realizację zadania przeznaczono kwotę 7.000,00 zł, którą wydatkowano w 2023 r. wydatkowano na wykup działki nr 116/8 w miejscowości Grzmięca od Spółdzielni Mieszkaniowej w Jajkowie.

12. Projekt grantowy „Dostępna Gmina Zbiczno” – w roku budżetowym na realizację zadania zabezpieczono kwotę 52.140,00 zł, z czego kwota pozyskanego dofinansowania ze środków pochodzących z grantu realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach działania Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój wyniosła 51.792,00 zł. W ramach zadania wykonana została adaptacja sanitariatu na parterze w budynku Urzędu Gminy Zbiczno na potrzeby osób niepełnosprawnych. Wykonawcą była firma MS GROUP z miejscowości Bartniki za kwotę 39.000,00 zł oraz zamontowany został samozamykacz automatyczny na drzwi zewnętrzne w budynku za kwotę 12.792,00 zł. Łączny koszt poniesionych wydatków zamknął się w kwocie 51.792,00 zł.

13. Dotacja dla Państwowej Straży Pożarnej w Brodnicy na dofinansowanie zakupu samochodu – na dotację zaplanowano środki finansowe w wysokości 40.000,00 zł celem zakupu przez PSP Brodnica samochodu bojowego na potrzeby jednostki. Dotacja w wysokości 40.000,00 zł została przekazana w I półroczu 2023 r.

14. Modernizacja dachu na sali gimnastycznej w Zespole Szkół w Pokrzydowie –

na przedmiotowy cel zabezpieczone zostały środki w budżecie w wysokości 84.291,90 zł, które zostały w całości wydatkowane w okresie sprawozdawczym. Wykonawcą zadania była firma Usługi Budowlane Roman Raszkowski z Pokrzydowa.

- 15. Termomodernizacja przedszkola w Zbicznie (projekt)** – na przedmiotowy cel zabezpieczone zostały środki w budżecie w wysokości 18.450,00 zł. Wykonawcą opracowania projektowego była firma PRESTO Maciej Betlejewski z Brodnicy za kwotę 18.450,00 zł.
- 16. Budowa przedszkola w miejscowości Pokrzydowo (projekt)** – na przedmiotowy cel zabezpieczone zostały środki w budżecie w wysokości 40.000,00 zł. Projekt przedszkola opracowany został przez firmę PRESTO Maciej Betlejewski z Brodnicy za kwotę 39.975,00 zł.
- 17. Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zbiczno wraz z wyposażeniem i zakupem niezbędnego sprzętu** – w roku budżetowym zabezpieczono kwotę 4.824.999,99 zł na kontynuację realizacji zadania jakim jest budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych dla mieszkańców Gminy Zbiczno. W ramach inwestycji na działce nr 168/1 w Zbicznie powstał: utwardzony plac ogrodzony i wyposażony w oświetlenie i monitoring, pomieszczenie socjalne, pomieszczenie garażowe, kontenery na odpady, wiata na odpady wielkogabarytowe, miejsca do składowania różnych frakcji odpadów, waga samochodowa do 40 ton za kwotę 2.196.605,69 zł. Ponadto w ramach przedsięwzięcia zakupiono sprzęt taki jak: koparko-ładowarka za kwotę 454.546,50 zł, ciągnik z osprzętem za kwotę 745.503,00 zł, samochód ciężarowy Renault D12 za kwotę 759.525,00 zł, samochód dostawczy citroen jumper za kwotę 181.356,24 zł oraz agregat prądotwórczy z przyczepą za kwotę 142.311,00 zł. W roku sprawozdawczym łączna kwota wydatkowana na przedmiotowe zadanie wyniosła 4.824.554,93 zł.
- 18. Dotacje do wymiany źródeł ciepła na ekologiczne na terenie Gminy Zbiczno** – na przedmiotowy cel zabezpieczono środki finansowe budżecie w wysokości 30.000,00 zł, z czego w roku sprawozdawczym wydatkowano kwotę 25.000,00 zł. W ramach zadania udzielono dotacji w kwocie 2.500,00 zł dla dziesięciu wnioskodawców z terenu Gminy Zbiczno na wymianę nieekologicznych źródeł ogrzewania i jego trwałym zastąpieniu w postaci kotła na gaz, olej opałowy, prąd lub na paliwo stałe, w tym biomasę oraz pompy ciepła. Wysokość kwoty dotacji dla jednego wnioskodawcy została ustalona w uchwale w sprawie ustalenia zasad udzielania dotacji.
- 19. Termomodernizacja dachu budynku świetlicy wiejskiej w Najmowie** – zabezpieczone zostały środki finansowe w wysokości 20.000,00 zł na zakup materiałów do wykonania termomodernizacji dachu na budynku świetlicy. W okresie sprawozdawczym na przedmiotowy cel wydatkowana została kwota 19.999,81 zł.
- 20. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy w Najmowie** – w roku budżetowym zaplanowano kwotę 30.000,00 zł, na zagospodarowanie terenu przy budynku świetlicy. W okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 29.827,16 zł na utwardzenie drogi dojazdowej oraz miejsc parkingowych kruszywem w obrzeżach betonowych, wzmocnienie skarpy płytami ażurowymi, nasadzeniu roślinności oraz odnowieniu wiat drewnianych. Kwota 15.000,00 pochodziła ze środków funduszu sołectwa Najmowo.
- 21. Plac zabaw w Pokrzydowie „Szczęście dzieci”** – w budżecie na 2023 r. zabezpieczone

zostały środki w wysokości 85.800,00 zł (z czego 20.755,00 pochodziło z funduszu sołectkiego Sołectwa Pokrzydowo) na zakup nowych urządzeń na plac zabaw w miejscowości Pokrzydowo. W okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 84.870,00 zł na zakup zestawu metalowego „Piraci”, huśtawki pojedynczej wałka „Piraci”, huśtawki podwójnej i bocianiego gniazda, przepłotni ze sznurka, piaskownicy „Słoneczko” oraz 4 szt. tablic edukacyjnych. Ponadto wydatkowano kwotę 922,50 zł na opracowanie mapy na jedną z tablic. Zadanie zostało dofinansowane w wysokości 20.000,00 ze środków Stowarzyszenia Gmina, Miast i Powiatów Dorzecza Drwęcy.

22. Zagospodarowanie terenu za budynkiem hali sportowej w miejscowości Zbiczno „Łączymy pokolenia” – w roku budżetowym na realizację zadania zabezpieczono kwotę 60.875,00 zł, z czego kwota 19.875,00 zł stanowiła dofinansowanie ze środków unijnych z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W okresie sprawozdawczym zrealizowany został I etap zadania polegający na wykonaniu podłoża bitumicznego pod miasteczko rowerowe. Wykonawcą było Przedsiębiorstwo MAR-DAR z Chrostkowa za kwotę 59.655,00 zł. Ponadto zaktualizowany został kosztorys inwestorski za kwotę 1.000,00 zł. Łączna wysokość wydatków poniesionych na realizację zadania w roku sprawozdawczym wyniosła 60.655,00 zł.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA

Mieszkaniowy zasób gminy Zbiczno obejmuje łącznie 10 lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących własność Gminy Zbiczno lub użytkowanych na prawach współwłasności z innymi osobami, na który składają się:

1. 3 lokale mieszkalne w budynkach stanowiących własność gminy położonych w miejscowościach:

- a) Sumowo 26 – 2 lokale,
- b) Sumówko 4 – 1 lokal,

2. 7 lokali mieszkalne w budynkach pozostających we współwłasności:

- a) Najmowo 9 – 1 lokal,
- b) Najmowo 10 – 1 lokal,
- c) Najmowo 27 – 1 lokal,
- d) Lipowiec 9A – 4 lokale położone na parterze budynku.

Pozostałe budynki przeznaczone do adaptacji na cele mieszkalne:

- 1. część budynku po dawnej szkole podstawowej Lipowiec 9A – 2 lokale położone na piętrze budynku,
- 2. budynek po portierni w Szramowie – 1 lokal.

Struktura zasobów mieszkaniowych gminy wraz ze stanem technicznym budynków określonym na bazie wyposażenia lokali w instalację centralnego ogrzewania, wodociągu i kanalizacji prezentuje poniższa tabela:

Lp.	Adres budynku	Rodzaj budynku	Nr lokalu	powierzchnia [m2]	ilość izb	Wyposażenie techniczne-instalacje				
						elektr.	wodoc.	kanal.	c.o.	zbiornik bezodpływowy
1.	Sumowo 26	remiza strażacka z częścią mieszkalną	1	35,30	3	+	+	-	-	+
			2	16,00	2	+	+	-	-	+
2.	Sumówko 4	mieszkalny	1	46,00	3	+	+	-	-	+
3.	Najmowo 9	mieszkalny	1	47,88	4	+	+	+	-	-
4.	Najmowo 10	mieszkalny	1	25,40	2	+	+	+	-	-
5.	Najmowo 27	mieszkalny	6	47,10	6	+	+	+	+	-
6.	Lipowiec 9A	do częściowej adaptacji na cele mieszkalne	1	46,20	4	+	+	-	+	+
			2	21,60	2	+	+	-	+	+
			3	32,40	3	+	+	-	+	+
			4	57,60	5	+	+	-	+	+
			5	52,80	5	+	+	-	+	+
			6	51,80	4	+	+	-	+	+
7.	Szramowo	adaptacja na cele mieszkalne	1	19,00	2	+	+	-	-	+

„+” tak
„-” nie

Środki uzyskane z wynajmu mieszkań komunalnych wynosiły
2020 r. – 12 248,31 zł,
2021 r. – 12.716,24 zł
2022 r. – 14.489,16 zł
2023 r. – 11.693,58 zł

Koszty utrzymania mieszkań komunalnych stanowią niewielkie obciążenie dla budżetu Gminy. Wpływy z tytułu wynajmu mieszkań komunalnych w ostatnich trzech latach nie pokrywają kosztów ich utrzymania wraz z remontami.

Obecnie żadna osoba nie oczekuje na lokal mieszkalny z mieszkaniowego zasobu gminy. Jeden lokal mieszkalny w Najmowie 9 przeznaczony jest do sprzedaży

GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Wszystkie niezbędne informacje odnośnie gospodarki komunalnej na terenie gminy Zbiczno można znaleźć w biuletynie informacji publicznej w zakładce gospodarka komunalna, a także w analizie stanu gospodarki komunalnej.

Link do strony <https://gm-zbiczno.rbip.mojregion.info/gospodarka-odpadami-komunalnymi/>.

W związku z tym w raporcie zawarte zostały tylko wybrane fragmenty dotyczące tego tematu.

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały określone i przyjęte następującymi uchwałami:

- Uchwała nr LI/365/2022 Rady Gminy Zbiczno z dnia 23 listopada 2022 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców na terenie gminy Zbiczno

- Uchwała nr LI/367/2022 Rady Gminy Zbiczno z dnia 23 listopada 2022 roku w sprawie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości zabudowanych domkami letniskowymi lub innymi nieruchomościami wykorzystywanymi na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wykorzystywanych jedynie przez część roku, położonych na terenie gminy Zbiczno

Zgodnie z wyżej wymienionymi uchwałami w roku 2023 stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiły:

- dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy

Sposób zbierania odpadów	Stawka opłaty z osobę
ZBIÓRKA SELEKTYWNA	
Stawka za 1 osobę	35,00 zł
ZBIÓRKA NIESELEKTYWNA	
Stawka za 1 osobę	70,00 zł

* W przypadku zbierania bioodpadów w kompostowniku przydomowym stosowano ulgę 5,00 zł za 1 osobę zamieszkującą nieruchomość.

- dla nieruchomości zabudowanych domkami letniskowymi lub innymi nieruchomościami wykorzystywanymi na cele rekreacyjno-wypoczynkowe

Sposób zbierania odpadów	Stawka opłaty ryczałtowej za rok
ZBIÓRKA SELEKTYWNA	
Stawka ryczałtowa	206,00 zł
ZBIÓRKA NIESELEKTYWNA	
Stawka ryczałtowa	412,00 zł

Koszty związane z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych związane są bezpośrednio z rozstrzygniętym przetargiem na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych. W 2023 Gmina Zbiczno poniosła całkowite koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w wysokości **1.956.584,67 zł**, w tym 1.787.698,43 zł to koszty podmiotu odbierającego i zagospodarowującego odpady komunalne.

Lp.	Elementy składowe kosztów	Koszty 2023 r. (zł)
	Koszty podmiotu odbierającego i zagospodarowującego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych	1.787.698,43
	Koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	70.203,35
	Pozostałe wydatki	98.682,89
SUMA:		1.956.584,67

W analizowanym roku wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły **1.682.853,31 zł**, natomiast wydatki **1.956.584,67 zł**. Wydatki były wyższe niż wpływy, nie odnotowano nadwyżki.

W 2023 r. udało się ukończyć budowę Punktu Selektywnego Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany na terenach dawnej oczyszczalni ścieków za około 2,2 mln zł. Dodatkowo za ponad 2,6 mln zł zakupiono sprzętu na potrzeby punktu i ZUK Zbiczno. Inwestycja sfinansowana została z Rządowego Programu Polski Ład. Gmina Zbiczno pozyskała ponad 90% dofinansowania tego zadania.

Według stanu zameldowania na dzień 31.12.2023 r. liczba osób zameldowanych na terenie Gminy Zbiczno wynosiła 4.970 mieszkańców. Liczba osób wg. deklaracji 4.355. Różnica między liczbą osób zameldowanych pochodzącą z gminnej ewidencji mieszkańców, a liczbą mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wynika z faktu, że mieszkańcy wypełniając deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi deklarują liczbę osób faktycznie zamieszkujących nieruchomość. Wyjazd osób zawodowo czynnych, którzy z uwagi na charakter swojej pracy przebywają poza terenem gminy czy też kraju oraz wyjazd uczniów w celu kontynuacji nauki w innych większych miastach jest jednym z głównych powodów występowania tej różnicy.

Do Wójta Gminy Zbiczno złożono 1.460 deklaracje przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz 370 deklaracji złożonych przez właścicieli nieruchomości zabudowanych domkami letniskowymi lub wykorzystywanymi na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

W poniższej tabeli zostały zawarte informacje o ilości odpadów odebranych z terenu gminy w roku 2022 z podziałem na kody odpadów

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg*]
20 01 01	Papier i tektura	23,0800
20 01 02	Szkło	89,3600
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	1,0200
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,2800
20 01 39	Tworzywa sztuczne	98,7200
20 01 99 ex	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – (popiół)	80,0400
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	122,9400
20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	856,1700
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	17,6800
16 01 03	Zużyte opony	1,0000
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03 (PSZOK)	15,6600
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe (PSZOK)	17,4200
20 01 01	Papier i tektura (PSZOK)	0,0600
20 01 39	Tworzywa sztuczne (PSZOK)	0,1600
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,2000
RAZEM:		1 323,7300

*1 Mg (megagram)= 1 tona

Zgodnie ze złożonymi sprawozdaniami i informacjami w nich zawartymi odpady zmieszane z terenu Gminy Zbiczno odebrano w ilości 856,1700 Mg, zostały one przetworzone mechaniczno-biologicznie ww. instalacjach. MWM odebrało w analizowanym okresie z terenu gminy opakowania z papieru i tektury oraz z tworzywa sztucznych.

Odpady ulegające biodegradacji w ilości 122,9400 Mg zebrane z terenu gminy kierowane były do RIPOK w Niedźwiedziu, tam odpady były poddawane procesowi R3- Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania).

Masa odpadów powstających po sortowaniu i mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych wyniosła 720,0870 Mg. Do RIPOK w Niedźwiedziu do składowania przekazano odpady o kodzie 19 12 12 o masie 49,7280 Mg (frakcja o wielkości powyżej 80mm) oraz odpady o kodzie 19 05 99 o masie 670,3590 Mg (frakcja o wielkości co najmniej od 0 do 80 mm).

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu wspieranie osób i rodzin w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić, wykorzystując własne możliwości i uprawnienia. Podejmowane działania wspierają osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiają im życie w godnych warunkach. Pozwala także zapobiegać trudnym sytuacjom życiowym, wspierając ich przy usamodzielnieniu się oraz integracji ze środowiskiem.

Zadania z zakresu pomocy społecznej Gmina realizuje poprzez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. GOPS w Zbicznie wspiera osoby i rodziny w formie finansowej, rzeczowej oraz w formie usług. System świadczeń pomocy społecznej wspiera finansowo osoby i rodziny o niskich dochodach oraz pozbawione dochodu, prowadzi różne programy rządowe i samorządowe mające pomóc osobom i rodziną.

Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2023 r. w Ośrodku zatrudnionych było na umowę o pracę 11 pracowników w trzech zespołach pracy oraz kierownik:

Kierownik – 1 osoba,

Zespół finansowo- księgowy: główna księgowa – 1 osoba, 1 osoba ½ etatu starszy referent,

Zespół pomocy społecznej i wsparcia rodziny: pracownicy socjalni – 3 osoby, asystent rodziny – 2 osoby (zastępstwo),

Zespół świadczeń pieniężnych dla rodziny – inspektorzy 3 osoby,

na umowę zlecenie zatrudnione były 3 opiekunki do osób starszych i niepełnosprawnych, 1 osoba obsługująca Klub Seniora oraz 1 osoba – inspektor ochrony danych osobowych.

W ramach swojej działalności GOPS w 2023 r. realizował stałe zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, koordynacji świadczeń wychowawczych (500+), Funduszu Alimentacyjnego, Karty Dużej Rodziny, Zespołu Interdyscyplinarnego, dodatku mieszkaniowego, programu „Czyste Powietrze” w zakresie wydawania zaświadczeń o dochodzie i inne poza ustawowe zadania oraz kontynuował zadania z roku poprzedniego, tj. dodatek węglowy, dodatek do innych źródeł ciepła i dodatek elektryczny

W roku ubiegłym budżet GOPS wyniósł **5.222.601,29 zł**. Poniższe tabelaryczne zestawienie pokazuje całość zadań oraz finanse przypisane poszczególnym programom i zadaniom.

Struktura poniesionych wydatków finansowych z podziałem na źródło finansowania

Rodzaj wydatków	Ogółem	Środki Gminy	Środki Wojewody	Środki PUP	Środki ROPS
Zasiłki stałe	125.864,72	-	125.864,72	-	-
Zasiłki okresowe	84.934,91	-	84.934,91	-	-
Zasiłki celowe	48.466,50	48.466,50	-	-	-
Pobyt w pieczy zastępczej	6.275,02	6.275,02	-	-	-
Posiłek w szkole i w domu (posiłki w szkole, zasiłki celowe na zakup żywności lub posiłku)	192.315,22	72.656,69	119.658,53	-	-
Pozostała działalność (obsługa programu FEAD 2023)	1.001,10	1.001,10	-	-	-
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	52.230,05	20.280,05	31.950,00	-	-
Klub Senior + Zbiczno	13.792,76	13.792,76	-	-	-
Opłata za pobyt w DPS	374.074,15	374.074,15	-	-	-
Składki zdrowotne od zasiłków stałych	11.042,99	-	11.042,99	-	-
Sprawowanie opieki	5.481,00	-	5.481,00	-	-
Prace społecznie użyteczne	7.722,00	3.214,80	-	4.507,20	-
Czyste powietrze	825,00	-	825,00	-	-
Asystent rodziny	81.715,50	72.155,38	9.560,12	-	-
Dodatki mieszkaniowe	20.547,52	20.547,52	-	-	-
Obsługa Karty Dużej Rodziny	1.403,65	-	1.403,65	-	-
Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego	1.677,94	1.677,94	-	-	-
Projekt, „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”	1.979,89	1.359,62	-	-	620,27
Świadczenia rodzinne, f. alimentacyjny + koszty obsługi i składki społeczne	3.022.196,00	-	3.022.196,00	-	-
Świadczenia wychowawcze 500+ i koszty obsługi	14.550,09	-	14.550,09	-	-
Składki zdrowotne od świadczeń rodzinnych	51.536,70	-	51.536,70	-	-
Dodatek elektryczny + koszty obsługi	28.050,00	-	28.050,00	-	-
Dodatek węglowy+ koszty obsługi	168.300,00	-	168.300,00	-	-
Dodatek dla gospodarstw domowych+ koszty obsługi	7.140,00	-	7.140,00	-	-
Utrzymanie Ośrodka	884.332,18	775.380,18	108.952,00	-	-
Pobyt w schronisku	8.056,00	8.056,00	-	-	-
Pomoc dla uchodźców z Ukrainy	7.090,40	-	7.090,40	-	-
RAZEM	5.222.601,29	1.418.937,71	3.798.536,11	4.507,20	620,27

Środki Gminy – 27,17 % Środki Wojewody – 72,73 % Środki z PUP – 0,09 % Środki z ROPS - 0,01 %

Liczba rodzin korzystających z szeroko rozumianej pomocy społecznej (poza świadczeniami rodzinnymi i wychowawczymi) wyniosła 192 rodzin, w tym 9 osób przebywało w domach pomocy społecznej, 2 osobom przyznano ubezpieczenie zdrowotne na okres 90 dni, 2 osoby przebywały w schronisku dla bezdomnych, 13 osób (dzieci i dorośli) objęci pomocą usługową, 8 rodzin otrzymało dodatki mieszkaniowe.

Główne powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej to:

- bezrobocie – 53,
- ubóstwo – 75,
- niepełnosprawność – 46,
- długotrwała choroba – 36,
- potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietność – 38,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 22,
- alkoholizm – 6,
- bezdomność – 2,
- przemoc w rodzinie – 0,
- zdarzenie losowe – 1,
- klęski żywiołowe i ekologiczne - 0.

W roku 2023 zrealizowano świadczenia rodzinne dla 309 rodzin, a z funduszu alimentacyjnego korzystało 17 rodzin. Rodziny musiały spełnić określone kryterium dochodowe.

Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej jest świadczenie usług w formie pracy socjalnej przez pracownika socjalnego. Specyfika zawodu pracownika socjalnego polega na tym, że w praktyce zawodowej realizowana jest niejedna rola zawodowa, a seria ról. Role zawodowe pracowników socjalnych wynikają z kategorii aktywności celów, jakim służy ta aktywność. Zakres ról zawodowych zależy od specyficznych zadań, jakie pracownik realizuje wobec klienta, instytucji oraz społeczności. Można się spotkać z określeniem tych ról zawodowych jak: planista, administrator, konsultant, superwizor, nauczyciel, adwokat, mediator, negocjator, terapeuta, osoba kierująca, doradca.

W 2023 roku na potrzeby pomocy społecznej pracownicy socjalni przeprowadzili 527 wywiadów, pomocą objęto 187 rodzin. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób i rodzin, służą pomocą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych, jak i rozwiązują codziennie osobiste problemy. Wśród usług świadczonych przez pracowników socjalnych do najważniejszych i najczęstszych należą: praca socjalna na rzecz poprawy stanu zdrowia, praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym czy niepełnosprawnym, praca socjalna na rzecz zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży, praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób z problemem alkoholowym. Rozwiązanie problemów socjalnych klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie Gminy Zbiczno. Do najważniejszych partnerów należą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brodnicy, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, pielęgniarki środowiskowe, Powiatowy Urząd Pracy w Brodnicy, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Policja, Brodnickie Centrum „Caritas”, Zespół Interdyscyplinarny i GKRPA. Pracownicy Gminnego

Ośrodka Pomocy Społecznej posiadają wymagane przygotowanie zawodowe do pracy w pomocy społecznej. Jednak wiedza i zaangażowanie pracowników Ośrodka nie są w stanie rozwiązać wszystkich problemów dotyczących mieszkańców gminy Zbiczno. Oprócz pracy socjalnej istotną częścią pomocy jest wsparcie finansowe rodzin naszej Gminy, którą realizują pracownicy administracyjni GOPS. Pracownicy administracyjni posiadają wykształcenie wyższe i wieloletnie doświadczenie w pracy administracyjnej. Cechuje ich empatia i zrozumienie, w związku ze stałym kontaktem z klientami pomocy społecznej.

Przekazane zadania realizowane są w miarę możliwości zarówno finansowych, jak i organizacyjnych Ośrodka. Zakres działań pracowników GOPS stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Zakładane cele nie zawsze zostają zrealizowane ze względu na ograniczenia przepisów prawa. Pracownicy Ośrodka borykają się z nadmierną biurokracją, częstymi zmianami przepisów prawa, brakiem szybkiego dostępu do specjalistów w zakresie poradnictwa psychologicznego i prawnego, roszczeniową postawą klientów.

Projekt „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”

GOPS kolejny rok realizuje program „Kujawsko – Pomorska Teleopieka”. Projekt realizowany był w okresie od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2023 roku. Zakłada formę wsparcie opiekuńczego dla osób niesamodzielnych, starszych. Uczestnicy otrzymali urządzenie do teleopieki wyposażone w przycisk SOS, w funkcję: pomiar tętna, czujnik upadku, lokalizację gps, możliwy jest także kontakt telefoniczny z opaską. Urządzenie jest połączone z Telecentrum, w którym 24 h na dobę 7 dni w tygodniu czuwają ratownicy medyczni reagujący na wszelkie bieżące zdarzenia. Dzięki bransoletkom zostało zwiększone poczucie bezpieczeństwa osób niesamodzielnych oraz możliwość szybkiej interwencji zaraz po zdarzeniu, co wiąże się z zmniejszeniem ryzyka komplikacji i dalszych powikłań. Gmina w ramach Projektu zyskuje poczucie zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańca we własnym środowisku lokalnym, który może przebywać we własnym domu, co wiąże się z brakiem kosztów związanych z umieszczeniem osób niesamodzielnych w dps. Koszt w/wym. projektu w 2023 r. wyniósł 1.979,89 zł w tym wkład własny 1.359,62 zł, porównując do kosztu pobytu w dps, który w 2023 r. średnio wyniósł 3.463,65 zł, jest niewielkim wydatkiem. W ramach programu realizowana była również pomoc w formie usług sąsiedzkich. 3 mieszkańców z naszej Gminy skorzystała z bezpłatnego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Usługi te w głównej mierze dotyczyły opiekuńczego wsparcia osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych. W okresie od maja 2023r. do grudnia 2023r. udzielono wsparcia w wymiarze 79 godzin dla każdej z osób.

Klub „Senior+” Zbiczno

GOPS w 2023 r. zajmował się obsługą merytoryczną i finansową Klubu "Senior+" Zbiczno. Celem Klubu Seniora jest integracja starszych mieszkańców naszej gminy podczas wspólnych spotkań. W ramach działalności Klubu odbywały się zajęcia: kulinarne, sportowo-ruchowe na siłowni i wyjścia w plener, sprawnościowe, manualne, warsztaty rękodzielnictwa, zajęcia treningu pamięci: gry planszowe, karciane, rozwiązywanie krzyżówek, labiryntów

i rebusów itp., spotkania z sąsiadującymi klubami seniora z Osieka, Szabdy i Brzozia. Wyjazd seniorów do Torunia na koncert organowy: "ŚWIĘTOJAŃSKI FESTIWAL ORGANOWY". Odbył się również wyjazd do Bydgoszczy do Hali Łuczniczka na muzyczno-taneczne show, opowieść kultowego filmu za pomocą muzyki i tańca pt.: "Tribute to Dirty Dancing". Odbył się również "I Bal dla Seniorów z naszej gminy". Zatrudniono 1 osobę na umowę-zlecenie, która zajmowała się bieżącą obsługą spraw związanych z działalnością tego klubu. Na utrzymanie klubu wydano w 2023 r. środki w wysokości 13.792,76 zł. Od stycznia 2024 r. Klub Seniora został przeniesiony w struktury GOKSiR jako rozwijanie zainteresowań seniorów.

Pomoc żywnościowa

W 2023 r. w ramach porozumienia z Bankiem Żywności w Grudziądzu z pomocy w formie produktów żywnościowych, krótkoterminowych ze sklepu „Biedronka” w Zbiczynie skorzystało 49 osób najbardziej potrzebujących z terenu naszej gminy. Żywność jest dostępna codziennie (poniedziałek-piątek) w siedzibie GOPS. W ramach współpracy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbiczynie nie ponosi żadnych kosztów. Umowa zawarta jest na czas nieokreślony. Wartość otrzymanej żywności w 2023 roku wyniosła 5.993,05 zł. W ten sposób zapobiegliśmy zmarnotrawieniu się 266,71 kg żywności.

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbiczynie realizował pomoc w postaci żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy. Współpracowaliśmy w tym zakresie z Brodnickim Centrum „Caritas”. Wydano skierowania dla 142 osób, mieszkańców naszej gminy. Ponieśliśmy koszty związane z magazynowaniem i wydawaniem żywności w wysokości 1.001,10 zł.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Głównym celem programu jest poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych z terenu naszej Gminy, którzy mają utrudnioną możliwość korzystania z wydarzeń kulturalnych jak również korzystania z usług medycznych, wizyt w urzędach spowodowanych brakiem transportu publicznego i ograniczeniami zdrowotnymi. Usługa była nieodpłatna dla osoby niepełnosprawnej, przyznana bez względu na posiadany dochód i dawała możliwość wyboru osoby, która ma świadczyć usługi. Pomoc była przyznana na okres od kwietnia 2023 r. do połowy grudnia 2023r. Z tej formy pomocy skorzystało 5 osób. Łączna ilość godzin świadczonych usług wyniosła 1800. Zadanie w całości było finansowane ze środków w ramach Funduszu Solidarnościowego. Całkowity koszt programu 73.970,00 zł.

Program pomocy seniorom „Na codzienne zakupy”

W 2023 r. GOPS ponownie brał udział w programie „Na codzienne zakupy”, jest to program pomocy najbardziej potrzebującym seniorom, realizowany wspólnie przez sieć sklepów Biedronka i „Caritas” Polska. Pomoc obejmowała okres 10 miesięcy, realizowany był od kwietnia 2023 r. do stycznia 2024 r.. Z tej formy pomocy skorzystało 5 osób. Były to osoby

mieszkające samotnie, niepełnosprawne kwalifikujące się dochodowo do tej formy pomocy. Osoby te otrzymały po 185,00 zł miesięcznie na zakupy w sieci Biedronka. Środki pieniężne trafiały na specjalną kartę przedpłatową, którą można było płacić za żywność, środki higieny osobistej i środki czystości. Dodatkowo seniorzy otrzymali wsparcie wolontariusza, który pomagał im podczas zakupów.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

1. Zarządzanie kryzysowe

1.1. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego.

System zarządzania kryzysowego składa się z organów zarządzania kryzysowego, organów opiniodawczo-doradczych oraz centrów zarządzania kryzysowego, które utrzymują 24-godzinną gotowość do podjęcia działań (powołanie CZK nie jest obowiązkowe).

Na szczeblu organizacyjnym gminy organem zarządzania kryzysowego jest Wójt Gminy. Jako organ opiniodawczo-doradczy powołany został Zarządzeniem nr 131/2009 Wójta Gminy Zbiczno z dnia 25 listopada 2009 r. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego. Na terenie Gminy Zbiczno nie zostało utworzone Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego Gminy Zbiczno działa w oparciu o Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego, opracowany w celu zapewnienia mieszkańcom Gminy podstawowych warunków ochrony przed zagrożeniami związanymi z występowaniem klęsk żywiołowych, zagrożeń powodowanych siłami natury lub działalnością człowieka. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego został powołany do pomocy Wójtowi Gminy Zbiczno w działaniach mających na celu zapobieganie skutkom zdarzeń kryzysowych oraz ich usuwanie. Do głównych zadań realizowanych przez GZZK należy m.in.:

- ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne oraz prognozowanie tych zagrożeń;
- przygotowywanie propozycji działań i przedstawienie Wójtowi Gminy wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w Gminnym Planie Zarządzania Kryzysowego;
- opiniowanie Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego;
- przekazywanie do publicznej wiadomości informacji związanych z zagrożeniami.

1.2. Alarmowanie i ostrzeganie ludności.

System alarmowania ludności na terenie Gminy Zbiczno działa w oparciu o syreny alarmowe jednostek ochotniczych straży pożarnych. O skali i skutkach zagrożeń niewymagających natychmiastowych działań ochronnych informuje się ludność w komunikatach nadawanych przez środki masowego przekazu (RSO – Regionalny System Ostrzegania, SI SMS – System Informacyjny SMS, lokalne rozgłoszenie radiowe, telewizyjne oraz media internetowe). Treść komunikatów zatwierdzana jest przez Wójta Gminy Zbiczno - Szefa Obrony Cywilnej Gminy. W przypadku zagrożeń wymagających natychmiastowych działań ochronnych, informuje się

ludność poprzez sygnały powszechnego ostrzegania i alarmowania, wykorzystując posiadane systemy alarmowe oraz urządzenia nagłaśniające na pojazdach.

Lokalizacja syren alarmowych na terenie Gminy Zbiczno:

2. Bezpieczeństwo na obszarach wodnych

Gmina Zbiczno przy współpracy z Policją oraz Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym opracowała dokument „Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji”. Celem opracowania było dokonanie oceny zagrożeń oraz identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób korzystających z obszarów wodnych zlokalizowanych na terenie Gminy Zbiczno, nie objętych granicami Brodnickiego Parku Krajobrazowego.

3. Ochotnicze Straże Pożarne

3.1. Charakterystyka

Na terenie Gminy Zbiczno funkcjonują 4 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej:

- Ochotnicza Straż Pożarna Zbicznie – włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Pokrzydowie – włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Cichem;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sumowie.

Wszystkie jednostki są zrzeszone w Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Ochotnicza Straż Pożarna w Gminie Zbiczno skupia w swych szeregach około 230 osób. Ponad 60 osób posiada uprawnienia do brania bezpośredniego udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Na terenie Gminy Zbiczno w jednostce OSP Pokrzydowo działają Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze i Kobięca Drużyna Pożarnicza.

3.2. Działania ratownicze.¹

W roku 2023 na terenie powiatu brodnickiego odnotowano 1065 zdarzeń (176 pożarów, 816 miejscowych zagrożeń oraz 73 alarmów fałszywych). W porównaniu z rokiem 2022 nastąpił spadek ilości zdarzeń o 469. Na terenie Gminy Zbiczno odnotowano łącznie 96 zdarzeń (8 pożarów, 86 miejscowych zagrożeń oraz 2 alarmy fałszywe). Największa liczba odnotowanych zdarzeń na terenie całego powiatu brodnickiego miała miejsce w miesiącach: sierpień – 201, lipiec – 155, wrzesień – 119.

W 2023 roku na terenie Gminy Zbiczno odnotowano łącznie 8 pożarów, z czego jeden sklasyfikowano jako pożar średni, a 7 jako pożary małe. W przypadku miejscowych zagrożeń odnotowano 6 zagrożeń małych i 80 lokalnych.

Wśród wymienionych pożarów odnotowano 3 pożary obiektów mieszkalnych, 1 pożar na obszarach leśnych, 1 pożar w uprawach i rolnictwie, 1 pożar środka transportu oraz 2 pożary innych obiektów.

W przypadku miejscowych zagrożeń w 2023 roku 34 zdarzeń miało miejsce w obiektach mieszkalnych, 6 dotyczyło środków transportu, 5 zdarzeń w uprawach i rolnictwie, 3 zdarzenia w obiektach użyteczności publicznej oraz 38 zdarzeń w innych obiektach.

Tab. 1. Podział pożarów i miejscowych zagrożeń w rozbiciu na rodzaj obiektu w 2023 r.:

Pożary	Obiekty użyteczności publicznej	Obiekty mieszkalne	Obiekty produkcyjne	Obiekty magazynowe	Środki transportu	Lasy	Rolnictwo	Inne obiekty
Gmina Zbiczno	0	3	0	0	1	1	1	2
POWIAT	4	65	6	1	10	3	35	52
Miejscowe zagrożenia	Obiekty użyteczności publicznej	Obiekty mieszkalne	Obiekty produkcyjne	Obiekty magazynowe	Środki transportu	Lasy	Rolnictwo	Inne obiekty
Gmina Zbiczno	3	34	0	0	6	0	5	38
POWIAT	31	317	2	1	133	2	44	286

¹ Dane pozyskano z „Informacji o stanie bezpieczeństwa ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych Powiatu Brodnickiego”, Komenda Powiatowa PSP w Brodnicy, styczeń 2024.

Do najczęściej wykonywanych czynności podczas prowadzonych działań ratowniczych było m.in. zabezpieczenie miejsca zdarzenia, podawanie środków gaśniczych w natarciu, oddymianie, przewietrzanie, ustalanie, rozpoznawanie substancji chemicznych, prace rozbiórkowe konstrukcji budowlanych czy też przemieszczanie elementów konstrukcji, elementów maszyn.

W przypadku miejscowych zagrożeń do najczęściej wykonywanych czynności było m.in. zabezpieczenie miejsca zdarzenia, przemieszczanie agresywnie lub nietypowo zachowujących się owadów lub zwierząt, wycinanie i usuwanie drzew lub innych obiektów przyrody, zbieranie i usuwanie oraz neutralizacja i sorbcja substancji chemicznych i innych.

Głównymi przyczynami pożarów i miejscowych zagrożeń były m.in. nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych na paliwo stałe, nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się otwartym ogniem, podpalenia umyślne, wady środków transportu oraz wady urządzeń i instalacji elektrycznych, wady urządzeń mechanicznych.

Miejscowe zagrożenia spowodowane były głównie silnymi wiatrami, nietypowym zachowaniem się zwierząt i owadów, niezachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu oraz w mniejszym stopniu gwałtownymi opadami atmosferycznymi.

Tab. 2. Udział jednostek OSP z terenu Gminy Zbiczno w działaniach ratowniczo-gaśniczych w 2023 r. na terenie powiatu brodnickiego.

Siedziba OSP	Rodzaj działań				Udział w działaniach			Ilość samodzielnych działań
	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Ogółem	Na własnym terenie działania (powiat brodnicki)	Pozostały teren	Zabezpieczenie operacyjne	
Zbiczno	11	59	1	71	71	0	0	39
Pokrzydowo	3	35	2	40	40	0	0	23
Ciche	1	2	0	3	3	0	0	0
Sumowo	1	0	0	1	1	0	0	0
POWIAT:	183	568	25	775	763	12	1	361

Zgodnie z przepisami Ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, strażakom ratownikom osp uczestniczącym w akcjach ratowniczo-gaśniczych oraz ćwiczeniach, wypłacany był ekwiwalent. Wysokości ekwiwalentu określona została Uchwałą Rady Gminy Zbiczno Nr XLIII/312/2022 z dnia 30 marca 2022 r. i wynosiła 25 zł za każdą rozpoczętą godzinę akcji ratowniczej od zgłoszenia wyjazdu z jednostki i 10 zł za godzinę szkoleń i ćwiczeń. W 2023 roku wypłacono łącznie 12 700 zł ekwiwalentu.

3.3. Wyszkolenie

Członkowie ochotniczych straży pożarnych brali udział w szkoleniach i ćwiczeniach organizowanych przez lub przy udziale Komendy Powiatowej PSP w Brodnicy i podmiotów zewnętrznych (specjalistyczne szkolenia z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy, kurs podstawowy).

4. Współpraca z Policją.

Gmina Zbiczno ściśle współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Brodnicy w zakresie działań prewencyjnych oraz innych działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz osób w niej przebywających. Stałą współpracę z Policją prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zbicznie.

Teren Gminy Zbiczno objęty jest działaniem Rewiru Dzielnicowych w Brodnicy, w ramach którego funkcjonują Dzielnice. Miejscowości Gminy Zbiczno znajdują się rejonie działania następujących Dzielnic:

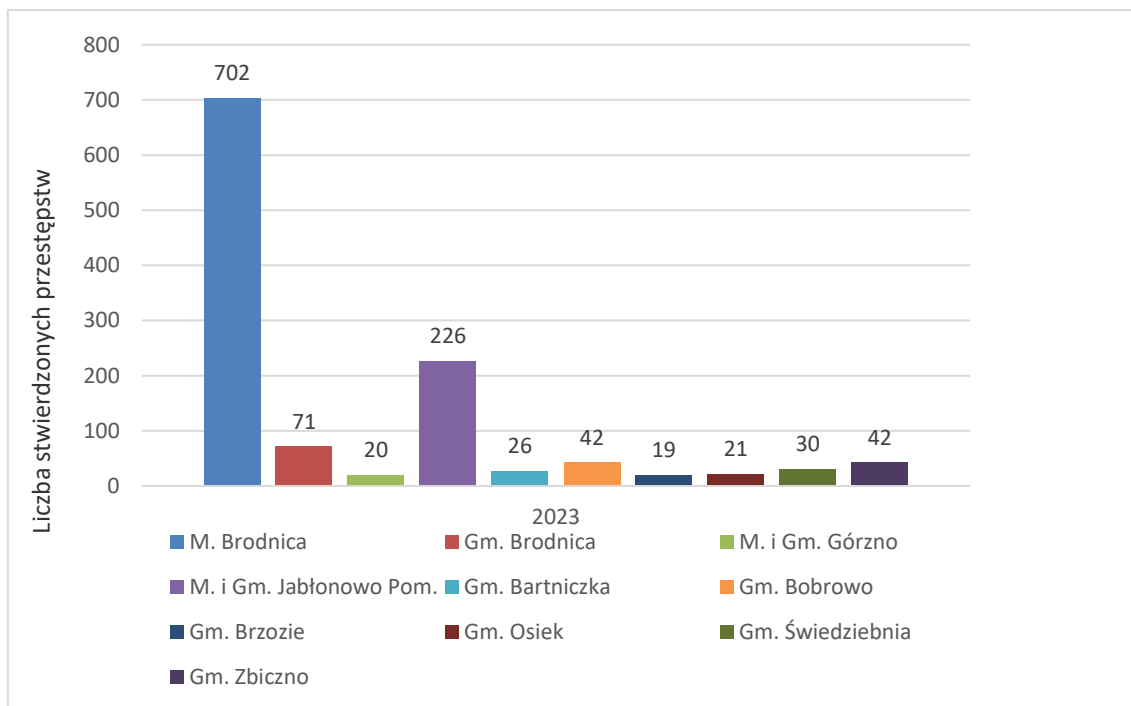
- **Dzielnica nr 10** obejmująca miejscowości: Brzezinki, Ciche, Godziszka, Ładnówko, Karaś, Koń, Mieliwo, Najmowo, Sosno, Sumowo, Sumówko, Tomki, Wysokie Brodno, Zarośle, Żmijewko, Żmijewo;
- **Dzielnica nr 11** obejmująca miejscowości: Bachotek, Gaj-Grzmięca, Grzmięca, Pokrzydowo, Zbiczno;
- **Dzielnica nr 12** obejmująca miejscowości: Czysteblota, Lipowiec, Szramowo, Zastawie oraz miejscowości Gminy Brzozie.

4.1. Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego.²

W 2023 roku na terenie Powiatu Brodnickiego odnotowano łącznie 1199 przestępstw, z których 42 miało miejsce na terenie Gminy Zbiczno.

Wykres 1. Liczba stwierdzonych przestępstw na terenie Powiatu Brodnickiego w 2023 roku.

² Dane pozyskano z „Analizy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Powiatu Brodnickiego za 2023 rok”, Komenda Powiatowa Policji w Brodnicy, 17.01.2024 r.

Wskaźnik wykrywalności sprawców popełnionych przestępstw w 2023 roku na terenie Powiatu Brodnickiego wyniósł 89,88%. Na terenie Gminy Zbiczno wskaźnik ten wyniósł 86,05%. W 2023 r. na terenie Gminy Zbiczno odnotowano 29 przestępstwa o charakterze kryminalnym (wykrywalność 86,67%)

Tab. 4. Wskaźniki dotyczące liczby przestępstw o charakterze kryminalnym w podstawowych kategoriach przestępstw stwierdzonych w 2023 roku na terenie Gminy Zbiczno.

Kategoria przestępstwa:	Liczba przestępstw stwierdzonych	Wykrywalność [%]
Kradzież z włamaniem	1	100
Kradzież cudzej rzeczy	5	20
Przestępstwa o charakterze gospodarczym	11	81,82
Przestępstwa „narkotykowe”	1	100
Uszczerbek na zdrowiu	1	100
Uszkodzenie mienia	1	100
Kradzież samochodu	1	0
Rozboje	0	0
Bójka i pobicie	0	0

W roku 2023 na terenie Gminy Zbiczno miał miejsce 1 wypadek drogowy, w którym ranna została 1 osoba. Odnotowano 33 kolizji drogowych.

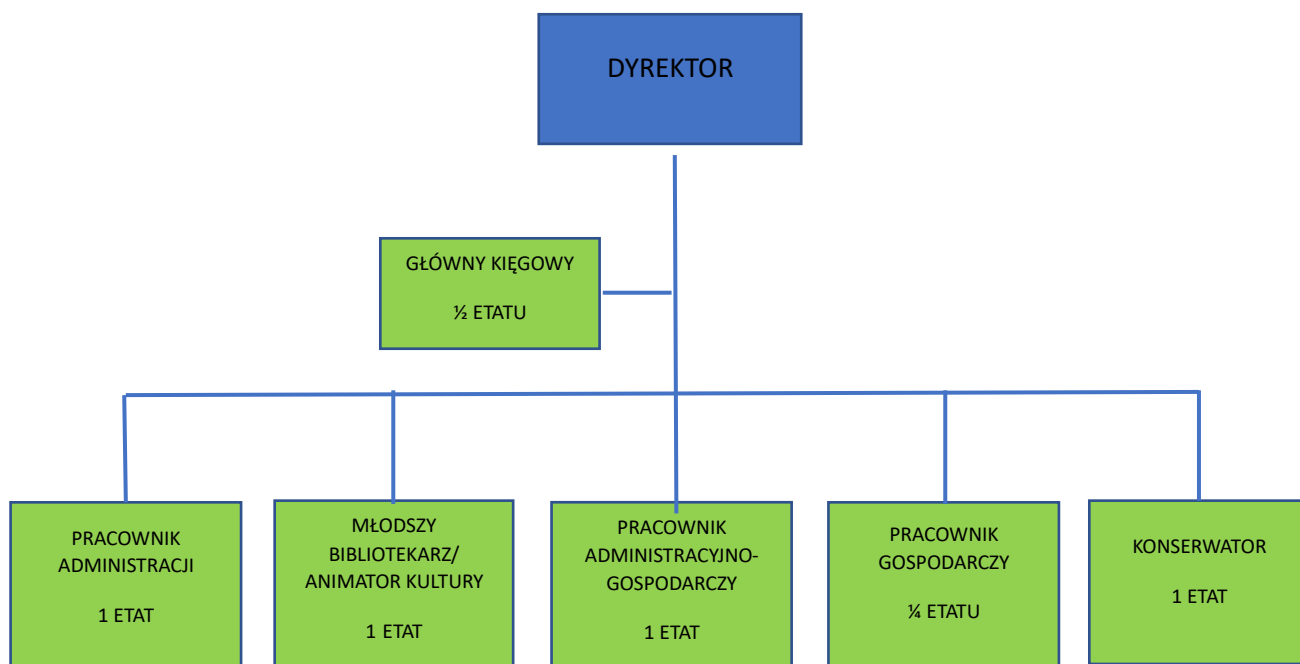
W całym powiecie brodnickim odnotowano 25 wypadków drogowych, w których 28 osoby odniosło obrażenia.

KULTURA I SPORT

Zadaniami z dziedziny kultury i sportu zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Zbicznie. Do głównych form działalności należą:

- prowadzenie gminnej biblioteki publicznej wraz z filiami,
- edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę,
- animacja amatorskiego ruchu artystycznego,
- współpraca i wymiana kulturalna z innymi placówkami kultury,
- propagowanie zdrowego i aktywnego wypoczynku poprzez organizację imprez społecznych,
- organizacja różnych form uprawiania turystyki oraz poznawania dziedzictwa kultury i tradycji polskiej,
- opracowanie i realizacja programów sportowo-rekreacyjnych,
- realizacja innych zadań wynikających z potrzeb społecznych w zakresie kultury, sportu i rekreacji.

Strukturę organizacyjną GOKSiR przedstawia rysunek:

Ośrodek dysponuje ośmioma świetlicami w Brzezinkach, Cichem, Lipowcu, Najmowie, Pokrzydowie, Sumowie, Sumówku oraz Zbicznie. W skład GOKSiR wchodzi również biblioteki:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Zbicznie,
- Filia biblioteki w Cichem,

- Filia biblioteki w Pokrzydowie,
- Filia biblioteki w Sumowie.

Na koniec 2023 r. instytucja posiadała majątek trwały w wysokości 2.681.010,94 zł oraz majątek obrotowy w kwocie 18.542,75 zł. Ogółem wysokość budżetu po stronie dochodów wynosiła 927.070,58 zł, w tym dotacja podmiotowa z budżetu gminy w kwocie 786.088,00 zł.

1. Remonty obiektów należących do GOKSiR

Na remonty obiektów należących do ośrodka wydano w roku 2023 sumę **17.233,37 zł**. Zakres remontów oprócz drobnych napraw obejmował m. in.:

- 1.1. Świetlica Pokrzydowo – wyłożenie parkingu kostką brukową
- 1.2. Świetlica Najmowo – malowanie kuchni
- 1.3. Świetlica Sumowo – malowanie korytarza
- 1.4. Remiza Pokrzydowo – naprawa pieca

2. Doposażenie obiektów należących do GOKSiR

Na doposażenie obiektów wydatkowano łącznie środki finansowe w wysokości **19.990,41 zł**, w tym:

- 2.1. Świetlica Pokrzydowo – doposażenie kuchni na potrzeby wynajmów (naczynia, patelnie, przybory kuchenne) 1.856,33 zł, zakupiono wózek kelnerski 382,00 zł, zestaw sprząający 826,68 zł;
- 2.2. Świetlica Brzezinki – zakupiono kuchnię gazowo-elektryczną 1.649,99 zł;
- 2.3. Świetlica Lipowiec – zakupiono zestaw mebli kuchennych 597,60 zł
- 2.4. Świetlica Sumowo – lampa oświetleniowa 430,99, przeszło ogrodzeniowe 338,00 zł
- 2.5. Świetlica Ciche – zakup baterii kuchennej 168,00 zł, szafa na środki czystości 519,00 zł
- 2.6. GOKSiR – zakupiono 4 zestawy kompletów piwnych (4 stoły, 2 ławki) oraz 2 stoły cateringowe składane – 2.906,49 zł, namiot bankietowy 5x10 m 4.479,00 zł, nowe poszycie na namiot bankietowy 5x10 m 1.340,00 zł, namiot 4,5x3 m 1.559,00 zł, zestaw mikrofonów bezprzewodowych 699,00 zł.

3. Imprezy

Ośrodek był organizatorem lub współorganizatorem licznych imprez dla społeczeństwa. Na działalność kulturalno-sportową i rekreacyjną wydatkowano środki finansowe na łączną kwotę **56.689,70 zł**, w tym m. in.:

- 3.1. Bal karnawałowy dla dzieci – 99,38 zł;
- 3.2. Ferie zimowe dla dzieci (Wycieczka do Parku Rozrywki Mandoria) – 1.380,26 zł;
- 3.3. Dzień Sołtysa – 323,83 zł;
- 3.4. Dni Kobiet – 3.205,21 zł;
- 3.5. Turniej piłki nożnej w Pokrzydowie – 239,69 zł;
- 3.6. Zawody wędkarskie Grand Prix 2022 oraz Zawody wędkarskie dla dzieci – 659,70 zł;

- 3.7. Turniej sołectw „Sołtysiada 2023” w Najmowie – 2.919,85 zł;
- 3.8. Obchody Nocy Świętojańskiej w Zbicznie – 2.575,05
- 3.9. Półkolonie letnie z GOKSIR-em (wyjazd do Ogrodu Zoobotanicznego w Gdańsku wraz z Muzeum Lego) – 533,18 zł ;
- 3.10. Gminne Zawody Strażackie w Pokrzydowie - 763,57 zł
- 3.11. Festyn rodzinny w Ładnowku – 1.769,54 zł
- 3.12. Rodzinny Spływ Kajakowy – 1.538,86
- 3.13. Festyn gminno-parafialny Brzezinki-Żmijewo – 927,02 zł
- 3.14. Festyn gminno-parafialny w Sumowie – 983,50 zł
- 3.15. Dożynki gminno-parafialne w Pokrzydowie – 30.251,46
- 3.16. Festyn rodzinny w Sumówku – 2.579,51 zł;
- 3.17. Festyn „Barwy lata, dary jesieni – szeptucha opowiada” w Lipowcu – 1.713,29 zł;
- 3.18 I Powiatowy Turniej Siatkówki o Puchar Wójta Gminy Zbiczno – 1.474,47 zł
- 3.19. Obchody Dnia Seniora – 1.312,35 zł;
- 3.20. Andrzejki dla dzieci w Pokrzydowie – 137,65 zł;
- 3.21. Zajęcia Mikołajkowe dla dzieci i seniorów - 380,60 zł;
- 3.22. Wigilia gminna – 921,73 zł.

4. Działalność bibliotek

Działalność kulturalna prowadzona była również w bibliotekach. W roku 2023 we wszystkich bibliotekach (Zbiczno, Ciche, Sumowo, Pokrzydowo) wypożyczono 3.667 wol. Zarejestrowano 346 czytelników.

W bibliotekach gminy Zbiczno oprócz podstawowej działalności prowadzone były również zajęcia biblioteczno-animacyjne oraz teatralne dla dzieci, w których uczestniczyło 1.010 dzieci. W bibliotekach prowadzone są spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki. W roku 2023 biblioteki odwiedziło 1.993 osób. Z zasobów Legimi pobrano 324 dokumentów. Biblioteka główna oraz filie od 2022 roku prowadzi wypożyczenia książek wyłącznie w systemie bibliotecznym MAK+.

Tabela zamieszczona poniżej przedstawia liczbę posiadanych woluminów oraz liczbę wypożyczeń w poszczególnych placówkach. W bibliotece publicznej w Zbicznie w ramach biblioteki funkcjonuje 1 etat, w Cichem i w Sumowie razem 3/4 etatu, zaś w Pokrzydowie pracownik zatrudniony na umowę zlecenie (ok. 40 godz. mies.) prowadzi bibliotekę i kółko teatralne.

	Zbiczno	Pokrzydowo	Sumowo	Ciche
ilość woluminów	7.298	9.133	5.011	3.535
ilość wypożyczeń	2.212	889	308	258

W 2023 r. na zakup nowości wydawniczych przeznaczono środki finansowe w kwocie **10.232,00 zł**. Z tych środków do wszystkich bibliotek zakupiono 331 pozycji książkowych oraz 5 kodów Legimi na każdy miesiąc.

5. Działalność w mediach społecznościowych

Na witrynie internetowej GOKSiR www.zbiczno.pl zamieszczane są bieżące informacje o wydarzeniach kulturalnych i sportowych oraz relacje fotograficzne z imprez organizowanych przez ośrodek. Ośrodek prowadzi również własny profil na Facebooku, gdzie publikowane są wszystkie wydarzenia organizowane przez ośrodek. Za pośrednictwem profilu na FB ośrodek dociera z informacjami o wydarzeniach, konkursach i akcjach do bardzo szerokiego grona odbiorców w każdym wieku.

6. Pozostała działalność ośrodka

6.1 Piknik z Produktem Polskim „Bitwa Regionów”

W maju 2023 roku Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Zbicznie był organizatorem etapu powiatowego konkursu pn. Bitwa Regionów. Na etap eliminacyjny, który odbył się w Zbicznie przybyły 24 Koła Gospodyń Wiejskich z terenu powiatu brodnickiego. Wygrane koło reprezentowało powiat brodnicki na etapie wojewódzkim. Impreza dofinansowana była z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz Fundacji Agencji Rozwoju Przemysłu.

6.2 Zarybienie stawu w Pokrzydowie

Wiosną oraz jesienią 2023 roku zakupiono narybek do stawu w Pokrzydowie za kwotę **3.000,00 zł**. Do obu stawów w ramach tej kwoty zostało wpuszczone 171 kg kroczków karpia.

Realizując statutowe cele ośrodek jest dla mieszkańców gminy i turystów animatorem życia kulturalnego, jak również propagatorem sportu, rekreacji i tradycji. Współpracujemy z firmami, organizacjami społecznymi działającymi na terenie naszej gminy, m.in. OSP, KGW, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołami, a także Brodnickim Parkiem Krajobrazowym, Ochotniczym Hufcem Pracy oraz stowarzyszeniami.

PODSUMOWANIE

Funkcjonowanie samorządu Gminy Zbiczno w 2023 roku, w ujęciu globalnym, było rokiem dość stabilnym. Zrealizowano wiele zadań i zamierzeń.

Jednak pod względem działania gminy w wydaniu lokalnym był to kolejny dobry rok, w którym realizowane były rekordowe (jak na skalę gminy) inwestycje. W 2022 roku była to kwota 9 mln zł, a w 2023 r suma ta urosła do ponad 11 mln zrealizowanych inwestycji. W ramach inwestycji m.in. budowę PSZOK wraz z zakupem sprzętu na wyposażenie ZUK. Łącznie tylko ta inwestycja opiewała na kwotę prawie 5 mln zł.

Mimo rekordowych wydatków inwestycyjnych zadłużenie gminy nie tylko nie wzrosło, a nawet spadło (spłacono 933 tys. zł). Zadłużenie na koniec 2023 r. wyniosło niecałe 5,3 mln zł co stanowi 13,93 % uzyskanych dochodów.